

har omtalt, ikke i nogen særlig Grad, og maasse slet ikke, føle det store Tryk, som hele det øvrige Samfund som Regel lider under. Det Tryk, som Handel og Haandværk lider under, har utvivlsomt sin Rod i det store Tryk, der hviler paa det mindre Landbrug. Det er en almindelig bekendt Sætning, at naar Bonden har Penge, har Alle Penge. Det er Noget, der sikkert føles og erkjendes overalt, og det er formentlig i Erkjendelse heraf, at mange store Lande her i Europa træffe Foranstaltninger til at firkte deres Landbrug. Disse Foranstaltninger virke hemmende paa vort Landbrug, men ikke desto mindre gjøres der her intet Væsentligt for vort Landbrug. Alene disse flette økonomiske Forhold for en stor Del af Samfundet gjøre det berettiget efter min Opfattelse at tilside-sætte, i alt Fald foreløbig, nogle af de store ekstraordinære Anstæffelser, som det andet Thing har nægtet paa det foreliggende Finantslovsforslag. Men ved Siden heraf findes der ogsaa en anden Berettigelse i den ubillige Bestatningsmaade, der, som jeg alt har nævnt, danner Grundlaget for vore Statsindtægter. Den væsentligste Del af disse Indtægter hviler jo paa Hartkorn, Omsætning og Forbrug uden Hensyn til vedkommende Statthvers Evne til at udrede de afkrævede Bidrag. Jeg tror, at denne Bestatningsmaade i og for sig er ubillig, og jeg tror, at det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds og det ærede Medlem for 9de Kreds, der talte saa deltagende for Landbruget og saa paastjonnende overfor Smaafolk i Nyheder, ved at kaste et Blik paa de mange Konner, der findes omkring paa Landet, ogsaa omkring Herregaardene, maasse ogsaa ville faae nogen Medfølelse med disse Mænd og billige, at en Del af de store Skatter, der komme ind gjennem Toldbestattningen, maasse hellere burde blive i vedkommende Statthverses Lomme. Men foruden at denne Bestatning er ubillig i Almindelighed, er den ogsaa i en anden Henseende ubillig paa Grund af Forholdenes Udvikling. Vi have nu i en lang Række anvendt mange Millioner til Baner, Broer, Træplantninger og Havneanlæg osv. osv. Alene Banerne staa efter et af senere Statsregnskaber Staten i omtrent 150 Mill. Kr. En særdeles stor Del af disse uhyre Kapitaler er anlagt paa Steder, hvor de give næsten ingen eller i alt Fald en høist ubetydelig Indtægt i Rente. Overfor de Betænkeli-gheder, der have været anførte mod saadanne Transaktioner, har man altid svaret, at Staten vel ingen Rente faar, men at Samfundet vinder særdeles Meget ved disse Anbringelser, idet Befstanden paa de paagjældende

Egne voger saa stærkt, at Samfundet i det Hele faar en stor Gevinst af dem. Hvis der nu var noget Berettiget i dette Raisonnement, mener jeg, at det snart kunde være paa Tide, at de paagjældende Landsdele komme til at deltage i Skattebyrden paa en Maade, der bringer Lettelse for de Landsdele, der i særlig Grad have været de Ddende, og denne Fordring forekommer mig ogsaa at være saa meget mere berettiget, som Konjunkturerne udefra i Virkeligheden anspore til det Samme. Det er almindelig bekendt, at Landbruget i vore bedste Provinger, der have den bedste Jord, altsaa det største Hartkorn og den tætteste Befolkning, hovedsagelig har hvilet paa Kornavl og Kornsalg af de bedre Kornsorter: Hvede, Værtter og Byg. I Modsatning hertil har Landbruget i de daarlige Provinger været mere alfidigt. Man har der paa Grund af Forholdenes Natur, navnlig fordi det Korn, man høstede der, ikke egnede sig som Handelsvare, været henvist til Fodning, Opdræt og Meieridrift. Nu er det en Kjendsgjerning, at den udenlandske Konkurrence i Særdeleshed rammer Kornavlen. De Landsdele, hvis Drift forud var baseret paa Kornavl, ere paa Grund deraf i ulige Grad værre stillede end de øvrige Landsdele, der i Forveien paa Grund af Forholdenes Natur havde deres Landbrug indrettet efter de Krav, der nu stilles til vort Landbrug. Denne Opfattelse er sikkert meget almindelig, og jeg tror, der er et Middel til at lette og imødefomme de beret-tigede Krav, der stilles om nogen Lettelse paa Grund af disse forandrede Forhold, og det er gjennem Sukkerroedyrkingen. Det er fortrinsvis de bedste Landsdele, hvis Jord egne sig for Sukkerroedyrking. Det vilde vist være naturligt at lette noget af det Tryk, der særlig hviler paa disse Landsdele, ved Eftergivelse af en betydelig Del af Afgiften paa indenlandsk Røefukker. At denne Betragtning er meget almindelig, derom vidner en Adresse, der i denne Sauling er indbragt til Regjeringen og Rigsdagen med et særdeles stort Antal Underskrifter fra Fyn, Volland-Falster og Møen. Mænd af alle politiske Trosskændelser have her været enige om at stille en Opfordring til Regjeringen om Lettelser for Sukkerroedyrkingen. Jeg tror, at dette Krav hidrører fra en Betragtning af Forholdene, der tilnærmelsesvis ligner den, jeg har tilladt mig her at fremsætte. Paa Grund af disse Betragtninger finder jeg det fuldt forvarligt at stemme for det foreliggende Finantslovsforslag.

Thygeson: Der kunde nok være Anledning for mig til at gaa ind paa nogle af